

**ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЮРИДИЧНА
КОМПАРАТИВІСТИКА»
для магістрів права**

Змістовий модуль I. Загальні засади юридичної компаративістики. Становлення та розвиток класичних правових систем та правових сімей сучасності

Тема 1. Методологія юридичної компаративістики. Характеристика та класифікація правової системи. Правова сім'я

1. Теоретико-методологічні основи юридичної компаративістики. Зміст, поняття та значення юридичної компаративістики для системи юридичних наук, поняття сутності та призначення юридичної компаративістики як системи методів та засобів науки, а також як практичної юридичної діяльності. Порівняльно-правовий метод: особливості та застосування. Об'єкт та предмет юридичної компаративістики. Методологічний інструментарій юридичної компаративістики.

2. Концепт «правова система». Поняття та структура правової системи. Елементи структури правової системи. Типологізація правових систем сучасності. Особливості та властивості від диференційованих та невіддиференційованих правових систем.

3. Правова сім'я. Критерії класифікації та види правових сімей. Концепт «правова сім'я», детермінанти його виникнення.

Тема 2. Романо-германська правова сім'я: історія та сучасність

1. Об'єднуючі особливості правових систем Центральної та Східної Європи. Римське право. Історичні етапи становлення і розвитку романо-германської (континентальної) сім'ї правових систем.

2. Система форм (джерел) права у країнах романо-германської правової сім'ї. Нормативно-правовий акт. Інші джерела права.

3. Романське право. Правові системи Італії, Іспанії, Франції, Швейцарії, Нідерландів.

4. Германське право. Правові системи Німеччини, Австрії.

Тема 3. Англо-американська правова сім'я: загальнотеоретична характеристика. Становлення змішаних правових сімей

1. Інтегруючі особливості правових систем Великобританії, США, Канади та Австралії.

2. Історичні етапи формування та розвитку англо-американської правової сім'ї. Саксонське право. Норманське право.

3. Система англійського права та система джерел англійського права. Судовий прецедент.

4. Правова система США, Канади та Австралії.

5. Рецепція властивостей романо-германського та англо-американського типів права як об'єднуючий фактор змішаних правових систем. Правова сім'я Скандинавських держав: Норвегія, Швеція, Фінляндія. Латиноамериканське право: Бразилія, Аргентина.

Змістовий модуль II. Специфіка правових сімей релігійного, звичаєвого та традиційно-філософського спрямування. Зближення правових систем та правових сімей сучасності. Тенденції розвитку правової системи України

Тема 4. Особливості релігійної та звичаєвої правової сім'ї

1. Теоцентрична правосвідомість як об'єднуючий фактор правових систем Арабського Сходу та Півдня.
2. Сім'я релігійного права. Іудейське право. Канонічне право.
3. Звичаєве право Африки.
4. Вплив Заходу на звичаєву правову сім'ю та традиційне право. Характерні особливості та географія поширення.

Тема 5. Традиційно-філософська сім'я правових систем

1. Право стародавнього Китаю як підвалина формування традиційно-філософської правової сім'ї. Правові системи Далекого Сходу: право Китаю, Японії, індуське право.
2. Правовий менталітет та природне право. Їх співвідношення з категоріями традиційно-філософської правової сім'ї.
3. Правова доктрина та позитивне право. Їх співвідношення з категоріями традиційно-філософської правової сім'ї.

Тема 6. Механізм зближення національних правових систем. Шляхи та методи запровадження результатів порівняльно-правових досліджень у правову систему України

1. Місце і роль колізій у порівняльному правознавстві: шляхи їх подолання. Зближення та уніфікація національних законодавств. Модельні правові акти.
2. Уніфікація правових норм. Види уніфікації. Методи уніфікації. Міжнародно-правова допомога.
3. Співвідношення національного та міжнародного права. Механізм трансформації норм міжнародного права у національних правових системах. Правова система Ради Європи. Правова система Європейського Союзу. Правова система Євразійських Співдружностей.
4. Правова система України: загальна характеристика, структура та елементи. Романо-германська правова сім'я та правова система України.
5. Проблеми інтеграції правової системи України у європейський та світовий простір. Нормативно-правове та наукове забезпечення інтеграційних процесів України. Критерії визначення меж та можливостей запровадження результатів порівняльно-правових досліджень у

правову систему України. Результати та процедури запровадження досвіду розвитку сучасних правових систем у різних галузях, підгалузях та інститутах права України.

К.ю.н., доц.

В.В. Книш